

ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ СИСТЕМАТА НА ПОО И НУЖДТЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

ЕСТОНИЯ: Координационна система за мониторинг и прогнозиране на потребностите на пазара на труда и развитието на умения (OSKA)

Прилагаща институция: Estonian Qualifications Authority

Вид на практиката: инициатива в областта на политиките, национална програма/проект, международна програма/проект

Програма „Развитие на OSKA, система за мониторинг на пазара на труда и прогнозиране на потребностите от умения“, финансирана от Европейския социален фонд

Статус: стартиращ, в етап на изпълнение, изпълнен и въведен на системно ниво

Създаването на методологията на системата започва през 2014 г. и все още е в процес на прецизиране и развитие.

Кратко описание:

Системата OSKA е механизъм за подпомагане на политиките в сферата на професионалното образование, пазара на труда и кариерното ориентиране чрез анализ на потребностите от труд и необходимите умения. Основната ѝ цел е да облекчава прехода от училище към пазара на труда и да съдейства за осигуряването на по-добро съответствие между търсенето на трудовия пазар и предлагането от страна на образователната система. С тази система се изгражда платформа, чрез която да се планира структурата, обема и съдържанието на образователните услуги между работодателите и доставчиците на образование и обучение. Създадена е с идеята, че знанието, придобивано посредством системата OSKA, има потенциал да промени образователната политика в Естония.

Чрез системата OSKA се събира информация за текущото състояние на заетостта и на образователната система и се прогнозира нуждите на пазара на труда и уменията, които ще бъдат необходими за икономическото развитие на Естония през следващите 10 години. Анализите и прогнозите се обобщават в два годишни доклада:

- Общ доклад „Естонският пазар на труда днес и утре“, с който се анализират развитието на заетостта, очакваните промени в изискванията на пазара на труда и как образователната система ще осигурява нужните знания и умения през следващите 10 години.

- Доклад „Работа и умения 2025“, с който се разглеждат в по-широк план бъдещите тенденции, които ще оказват влияние върху заетостта през следващите 10 години и се анализира тяхното влияние върху пазара на труда в Естония. Докладът се базира върху налични световни изследвания и прогнози на различни аналитични звена и мозъчни тръстове, както и върху дискусиите от различни фокус-групи, организирани от Естонския квалификационен орган (Estonian Qualifications Authority). Този доклад се изготвя, за да подпомогне обществения дебат относно факторите, които влияят върху промените в трудовия живот и да създаде контекст за прогнозиране на изискванията в различните индустрии и произтичащите от тях нужди от обучение.

От 2016 г. системата осигурява ежегодни анализи и прогнози за нуждите от труд и умения и съответстващи препоръки към образователните изисквания в 5-6 сектора. Тези сектори се одобряват от Координационния съвет на OSKA. Анализираните сектори през 2016 г. са „Счетоводство“, „Горско стопанство и дърводобивна промишленост“, „Информационни и комуникационни технологии“, „Производство на метални изделия, машини и оборудване“ и „Социални дейности“. През 2017 г. обект на анализ и прогнози са секторите „Строителство“, „Енергетика и добивна промишленост“, „Здравеопазване“, „Производство на химикали, каучук, пластмаси и строителни материали“, „Селско стопанство и хранително-вкусова промишленост“ и „Транспорт, логистика, продажби и ремонт на моторни превозни средства“.

Всеки сектор се анализира дълбочинно веднъж на 5-6 години. Секторните анализи са приложни изследвания, които целят да дадат насоки за това как да се промени предлаганото обучение по съответните професионални направления, така че да се задоволяват промените в търсенето на труд през следващите 10 години. С тях се анализират факторите, които се очаква да предопределят икономическото развитие в световен мащаб и това на Европа и Естония през следващото десетилетие и стратегическите планове за развитие на съответния сектор. Дефинират се очакванията за бъдещите умения в съответствие с прогнозираните развития и стратегически планове и се изготвя прогноза за заетостта в съответния сектор през следващите 5 години. Моделът за прогнозиране е създаден от Министерството на икономиката и комуникациите.

Секторните анализи се валидират стъпка по стъпка от секторни експертни панели. Процесът на валидиране е двупосочен. От една страна, експертите преглеждат и одобряват междинните резултати, а от друга страна дискусиите им служат като основа за емпирично надграждане на анализа и прогнозите. На базата на секторните анализи и прогнози се формулират препоръки за промени в образованието в две основни насоки:

- препоръки за (институционална) структура и организация на образователната система и на системата за последващо обучение и преквалификация
- препоръки за модифициране на образователното съдържание с оглед развитието на идентифицираните като необходимост умения.

В годините след прогнозата, секторният експертен панел следи за прилагането на препоръките.

Чрез този механизъм се формулират препоръки за правителството, Министерството на образованието и изследванията, училищата и обучителните институции, основани на секторно специфичното търсене на умения.

Осигурява се и публична информация за тенденциите на пазара на труда и материали за кариерните центрове.

Финансиране: Европейския социален фонд

Ключови заинтересовани страни/партньорства/отговорности

Прилагането на системата се надзирава от Координационен съвет, който се състои от 9 члена – представители на Министерството на образованието и изследванията, Министерството на икономиката и комуникациите, социалното министерство, Министерството на финансите, Конфедерацията на естонските работодатели, Естонската търговско-промишлена палата, два профсъюза и Естонския фонд за осигуряване при безработица.

Координационният съвет одобрява списъка със секторните експертни панели и техните политики и практики. Координационният съвет одобрява секторни доклади и предложения, представени от експертните панели, при условие че те допринасят за балансираното развитие на естонското общество и са изпълними. Секторните експертни панели включват най-добрите експерти от страна на работодателите, училищата и публичните власти.

Системата има и специален Панел от съветници, чиято задача е да допринесе за разработването на методологията на OSKA и да подготвя решенията на Координационния съвет. В състава му освен организациите, представени в Координационния съвет, влизат също и водещи експерти по различни аспекти от пазара на труда и образованието от естонски университети, изследователски компании, професионални асоциации и т.н.

Ресурси за допълнителна информация /интернет адрес

<http://oska.kutsekoda.ee/>